

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Σ. ΣΤΑΜΑΤΗ

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟΣ ΟΜΙΛΙΑ

ΓΕΝΟΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΕΣΤΙΑΝ

ΤΗ 27 - 8 - 1960

ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ 'Ν. ΕΣΤΙΑ,,

ΑΘΗΝΑΙ 1960

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟΣ ΟΜΙΛΙΑ

Γενομένη εις τὴν Ἐθνικὴν Ἑστίαν τῇ 27-8-1960 ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἐργασιῶν τῆς συγκεντρώσεως τῶν νέων Γυμνασιαρχῶν, παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου κ. Δημητρίου Χατζῆ καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γενικῆς Παιδείας κ. Δημητρίου Γκιζελῆ.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Γενικὲ Διευθυντὰ

Ἡ πρώτη εἶδησις ὅτι οἱ νέοι Γυμνασιάρχαι ἐπρόκειτο νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς ἓνα τόπον ἐπὶ 20 ἡμέρας διὰ νὰ γνωρισθοῦν μεταξύ των, νὰ ἀνταλλάξουν τὰς γνώμας των καὶ νὰ ἀκούσουν παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τῆς Πολιτείας σκέψεις τινὰς περὶ τῶν νέων των καθηκόντων μᾶς ἐξένισε. Ἄλλοι ἐκ τῶν συναδέλφων ἐδέχθησαν τὴν εἶδησιν αὐτὴν μὲ σκεπτικισμόν, ἄλλοι μὲ δισταγμοὺς καὶ ἄλλοι μὲ ἐλπίδας.

Ἐπὶ τὴν ἐπήρειαν τοιούτων συναισθημάτων συνήλθομεν ἐνταῦθα πρὸ εἰκοσαήμερου, ὅπου ἡ Α. Ε. ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γεώργιος Βογιατζῆς, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἡ συγκέντρωσίς μας, ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐχαιρέτισε τοὺς νέους Γυμνασιάρχας ἐξ ὀνόματος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου κ. Χατζῆς ἀνέπτυξε τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν μας.

Τώρα εὐρισκόμεθα ἐδῶ διὰ νὰ κάμωμεν τὸν ἀπολογισμόν τοῦ ἔργου τοῦ παρελθόντος εἰκοσαήμερου καὶ ὁ κλῆρος ἔλαχεν εἰς ἐμὲ ὅπως ἐκφράσω τὰς ἀντιλήψεις τῶν νέων Γυμνασιαρχῶν διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον.

Ἐν πρώτοις θεωροῦμεν βαθυτάτην ὑποχρέωσιν ὅπως ἀπευθύνωμεν εὐλαβῶς τὸν χαιρετισμὸν μας καὶ ἐκφράσωμεν τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἡμῶν Παῦλον διὰ τὴν δαφιλῆ φιλοξενίαν, τῆς ὁποίας ἐτύχομεν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἑστίας. Τὸ Βασιλικὸν τοῦτο Ἰδρυμα ἐκπληροῦν μέγαν κοινωνικὸν σκοπὸν, οὐδεμιᾶς ἐφείσθη θυσίας διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν διαμονὴν μας ἐδῶ ἄνετον καὶ εὐχάριστον. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αἱ μεγάλαι οἰκονομικαὶ θυσίαι, εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβλήθη ἡ Ἐθνικὴ Ἑστία διὰ νὰ ἀνταποκριθῆ γενναιοδῶρως εἰς τὴν φιλοξενίαν τῶν νέων Γυμνασιαρχῶν. Ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποίαν μᾶς περιέβαλε κατέκτησε τὰς καρδίας μας. Ἡ δημοκρατικὴ διαβίωσις εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἑστίαν καὶ ἡ δημοκρατικὴ διεξαγωγὴ τῶν ἐργασιῶν μας, ὅπως τὰς ὑπεσχέθησαν ὑποδεχόμενοι ἡμᾶς ὁ Πτέραρχος κ. Ποταμιάνος καὶ ὁ Στρατηγὸς κ. Μεσσηνόπουλος ἐπροκάλεσαν μεγάλην ἐντύπωσιν καὶ εὐχαρίστησιν. Ἄς ἐπιτραπῆ νὰ διαβεβαιώσωμεν εὐλαβῶς καὶ εὐγνωμόνως τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ὅτι τοῦ λοιποῦ θὰ αἰσθανώμεθα ἑαυτοὺς ἀρρήκτως συνδεδεμένους πρὸς τοὺς ὑψηλοὺς κοινωνικοὺς σκοποὺς, τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκει ἡ Ἐθνικὴ Ἑστία.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς συγκεντρώσεώς μας διεχωρίσθη εἰς τρεῖς κύκλους. Ὁ πρῶτος κύκλος περιέλαβεν ὁμίλιας ἐκλεκτῶν Προσωπικότητων τῆς Κοινωνίας καὶ ἐκλεκτῶν Ἐκπαιδευτικῶν ἐπὶ γενικῶν θεμάτων Ἐκπαιδεύσεως καὶ Διοικήσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τὰ θέματα ταῦτα ἦσαν: Ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς, Αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ ὀργανώσεως τῆς Παιδείας, Ἡ συνάσκησις πνευματικῶν σχολικῶν ἱκανοτήτων, Αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ αἱ διέπουσαι τὴν διδασκαλίαν καὶ μάθησιν, Ἡ ψυχολογία προσαρμογῆς καὶ τὸ δελτίον ἀτομικότητος, Πρακτικὰ θέματα ἐκπαιδευτικῆς διοικήσεως, Σύνταξις ἐκθέσεων ἐπιθεωρήσεως, Ἡ θέσις μας ἔναντι τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς, Ἄρειται καὶ ἀδυναμία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ — Ἰδανικά, Διοικήσις καὶ ἐποπτεία τῶν Σχολείων, Μορφαὶ ὑφ' ἃς ἐμφανίζεται κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν ἡ Παιδεία, Ἡ σύγχρονος νεότης, Αἱ νέαι τάσεις ὀργανώσεως τῆς Μέσης Παιδείας, Προβλήματα τῶν παραμεθορίων πληθυσμῶν τῆς χώρας, Ἡγεσία καὶ Περιήγησις, Ἡ διδασκαλικὴ προσωπικότης καὶ οἱ τύποι τῶν διδασκάλων, Γενικαὶ ἀρχαὶ διοικήσεως τῆς Παιδείας, Ἡ ἀγωγή τοῦ πολίτου, Ἡ ψυχολογία τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Σχολείου, Γυμνα-

στική και γυμναστήρια εις τὴν Μέσσην ἑκπαίδευσιν, Σχολικὰ διδασκῆρια, Σχολικαὶ Βιβλιοθήκαι, Αἱ περὶ Σχολικῶν Συνεταιρισμῶν ἀντιλήψεις. Ὁ κύκλος οὗτος τῶν ἐργασιῶν ἔκλεισε μὲ τὸ βραδυνὸν πνευματικὸν Συμπόσιον, ὅπου ἐξετέθησαν αἱ ἀντιλήψεις ἐπὶ τῆς συγχρόνου Ἐκπαιδεύσεως ἐκλεκτῶν Προσωπικότητων τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας μας.

Εἰς τὸν δευτέρου κύκλου τῶν ἐργασιῶν περιελήφθησαν μορφωτικαὶ ἐπισκέψεις Ἰδρυμάτων καὶ Καταστημάτων, ἐκπαιδευτικῆς, πολιτιστικῆς καὶ οικονομικῆς σημασίας. Ἐπεσκέφθημεν τὸ Πειραματικὸν Σχολεῖον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τὸ Πρότυπον Γυμνάσιον τοῦ Πειραιῶς, ὅπου ἐφαρμόζονται μὲ ἐπιτυχίαν τὰ σύγχρονα παιδαγωγικὰ συστήματα ἐκπαιδεύσεως, τὸ Μουσεῖον Μπενάκη, τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον, τὰς Μυκήνας, τὴν Ἐπίδαυρον, τὸν Βυζαντινὸν Ναὸν Δαφνίου, τὸ ἐργοστάσιον Πειραικῆς - Πατραϊκῆς, τὸ ἐργοστάσιον ἐποπτικῶν ὀργάνων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, τοὺς Δελφούς, τὸ ἐργοστάσιον Ἀλιβερίου, τὸ Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Ραδιοφωνίας, κινηματογραφικὰς ἐγκαταστάσεις, τὸν Μαραθῶνα καὶ τὸ ἀεροδρομῖον Τατοῦου.

Ὁ τρίτος κύκλος τῶν ἐργασιῶν περιέλαβε ψυχαγωγικὰς ὁργανώσεις μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν τὴν παρακολούθησιν θεατρικῆς παραστάσεως εἰς τὸ θέατρον τῆς Ἐπιδαύρου, χορηγηθέντων ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἑστίας εἰς τοὺς νέους Γυμνασιάρχας 200 εἰσιτηρίων δωρεάν. Ἐδῶ ἄς μᾶς ἐπιτρέψῃ ἡ ὑπέροχος σεμνότης καὶ δραστηριότης τοῦ κ. Χουρδάκη, τοῦ ἀκαταπονήτου ἐργάτου τῆς Ἐθνικῆς Ἑστίας, ὅπως ἐκφράσωμεν ὄλην τὴν ἀγάπην μας διὰ τὴν καλωσύνην του καὶ τὰς φροντίδας του δι' ἡμᾶς.

Καὶ εἰς τοὺς τρεῖς κύκλους τῶν ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐτέλουν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου κ. Χατζῆ, τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν ἄριστα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως

Τὸ εἰκοσήμερον χρονικὸν διάστημα τῆς συγκεντρώσεώς μας δὲν εἶχε βέβαια σκοπὸν τὴν λεπτομερῆ καὶ διονυχιστικὴν σπουδὴν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προβλήματος τῆς χώρας μας. Παρὰ ταῦτα ὅμως, τὰ θιγέμενα θέματα ἦσαν τοιαύτης φύσεως, ὥστε νὰ ἀποκομίσωμεν καλὴν εἰκόνα τούτων ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ ἐν συναφείᾳ πρὸς τοὺς γενικοὺς σκοποὺς τῆς Πολιτείας καὶ ἰδι-

αιτέρως τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας ἀντιλαμβανόμεθα πλήρως τὰς ἀγαθὰς προθέσεις βελτιώσεως τῶν πραγμάτων τῆς Παιδείας μας. Ὁ γενικὸς χαρακτήρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου οἰασθήποτε μορφῆς εἶναι, ὡς γνωστόν, ἡ πνευματική, ἡ ψυχική καὶ ἡ σωματική ἀγωγή τῶν νέων. Ἡ ἐπίτευξις τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται συνήθως ἀνθρωπιστικὸς σκοπός, ἐπιδιώκεται διὰ τῶν διδαγμάτων τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν θρησκείας ἐν συναδελφότητι πρὸς τὰς κλασσικὰς λεγομένας σπουδὰς. Τὸ ἰδεῶδες ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα καὶ ὁ κεντρικὸς πυρὴν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας εἶναι καὶ θὰ παραμείνη τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸν ἰδεῶδες. Ὑπὸ τὸ ἰδεῶδες τοῦτο ἐγαλουχήθησαν γενεαὶ ἐπὶ γενεῶν Ἑλληνοπαίδων.

Ὁ χριστιανισμὸς καὶ τὰ κλασσικὰ γράμματα εἶναι βαθύτατα ἐρριζωμένα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ φιλοθρήσκου Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Τὰ πνευματικά, τὰ τεχνικὰ καὶ τὰ καλλιτεχνικὰ ἐπιτεύγματα τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων, οἱ ὁποῖοι ἐξύψωσαν τὴν ἔννοιαν ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος λαὸς, ἀποτελοῦν καὶ σήμερον τὸ θεμέλιον τῆς Παιδείας παντὸς λαοῦ καὶ τὴν κατευθυντήριον γραμμὴν τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς. Ἀπόδειξις τούτου εἶναι ἡ ἀγωνιώδης προσπάθεια, τὴν ὁποίαν οὗτοι καταβάλλουν πρὸς ἀποτροπὴν ἐνὸς νέου παγκοσμίου πολέμου, ἀπειλοῦντος μὲ ἐξαφάνισιν τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐπικαλούμενοι πάντοτε τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδεώδη. Ἴσως νὰ μὴ ἐνθυμοῦνται πολλοὶ τὰ τεχνικὰ ἐπιτεύγματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Ἀρκοῦμαι νὰ ὑπομνήσω τὴν ἀτομικὴν θεωρίαν τοῦ Δημοκρίτου, τὰς θαυμασίας τεχνικὰς ἀνακαλύψεις τοῦ Ἀρχιμήδους, τὴν κατασκευὴν τῆς ἵπταμένης περιστρεφῆς τοῦ Ἀρχύτου τοῦ Ταραντίνου, τοῦ πρώτου ἵπταμένου σκάφους, καὶ τὸ ὑγρὸν πῦρ τοῦ Βυζαντίου. Ἄς ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρωμεν ἐδῶ πῶς ἐξεφράσθη ὁ Γάλλος ποιητῆς Ἀνατόλ Φρανς διὰ τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Ὅταν πρὸ 50 περίπου ἔτων ὁ περίφημος ἀστρονόμος Φλαμαριῶν ἐδημοσίευσεν τὴν λαϊκὴν αὐτοῦ ἀστρονομίαν, ὅπου ἔγραφεν ὅτι μετὰ πάροδον ἑκατοντάδων τινῶν ἑκατομμυρίων ἔτων δὲν θὰ ὑπάρχη ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ Ἀνατόλ Φρανς ἀπεικόνισεν εἰς στίχους τὰ συναισθήματα τὰ ὁποῖα τὸν κατέλαβον ἀπὸ τὴν ἀπαισιόδοξον αὐτὴν προφητείαν τοῦ Φλαμαριῶν.

Δὲν λυποῦμαι, λέγει ὁ Ἀνατόλ Φράνς, ὅτι θὰ ἐκλείψῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Τὸ μόνον διὰ τὸ ὅποιον λυποῦμαι εἶναι ὅτι μαζί μὲ αὐτὸ θὰ χαθοῦν τὰ Ἕπη τοῦ Ὀμήρου καὶ τὰ Ἑλληνικὰ ἀγάλματα. Διότι αὐτὰ θὰ εἶναι τὸ τέλειον δημιούργημα τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος κατὰ τὰ ἑκατομμύρια ἔτη κατὰ τὰ ὅποια θὰ ἔχουν ζήσει οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς. (Ὁ κῆπος τοῦ Ἐπικούρου).

Ἄς προστεθῇ ἀκόμη εἰς αὐτὰ καὶ ἡ γνώμη ἑνὸς συγχρόνου Γερμανοῦ φυσικοῦ, τοῦ *Max von Laue*, ὅστις κανὰ τὸ 1914 ἐτιμήθη διὰ τοῦ βραβείου *Nobel* τῆς φυσικῆς, διὰ τὴν σημασίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν: « Ἀμφιβάλλω ἐὰν ἐγὼ θὰ εἶχον ἐπιδοθῆ καὶ θὰ εἶχον ἀφοσιωθῆ εἰς τὴν καθαρὰν ἐπιστήμην, ἐὰν δὲν εἶχον ἐλθεῖ εἰς ἐπαφήν μὲ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν τῆς πρὸς τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, συνάφειαν, τὴν ὁποίαν μόνον τὸ ἀνθρωπιστικὸν Γυμνάσιον προσφέρει καὶ οὐδεὶς ἄλλος τύπος σχολείου. Διὰ τοὺς ἐπιχειροῦντας νὰ προσελκύσωσι σήμερον τοὺς νέους εἰς τὰς ἐπιστήμας, καὶ τὰς φυσικὰς βεβαίως, ἔχω νὰ προσφέρω μίαν συνταγὴν: Στείλατε τοὺς νέους εἰς τὸ ἀνθρωπιστικὸν Γυμνάσιον καὶ ἀφήσατέ τους ἐκεῖ νὰ ἐκμάθωσι καλῶς τὰς ἀρχαίας γλώσσας» (*Hartmann, Schöpfer des neuen Weltbildes*, σελ. 180, Bonn, 1952).

Τὰ κλασσικὰ γράμματα ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας, τῶν ὁποίων ἡ ἐπινόησις καὶ ἡ θεμελίωσις ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, ἔξυπηρετοῦν ἀπὸ κοινοῦ τοὺς ἀνθρωπιστικοὺς σκοποὺς τῆς Παιδείας. Ὁ Πλάτων γράφει εἰς τὴν Πολιτείαν του καὶ τοὺς Νόμους ὅτι τὸ θεμέλιον πάσης Παιδείας εἶναι τὰ μαθηματικά: Σφόδρα ἄνω ποι ἄγει (τὸ περὶ τοὺς λογισμοὺς μάθημα) τὴν ψυχὴν. Δηλαδή, τὰ μαθηματικά ὀδηγοῦν τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὑψηλὰ πρὸς τὸν Θεόν (Πολιτεία 525 d). Καὶ εἰς τὸν Φίλιβον (16 c) διαβάζομεν ὅτι τὰ μαθηματικά εἶναι δόσις Θεῶν εἰς ἀνθρώπους. Προσθέτει ὅμως εἰς τοὺς Νόμους του ὁ Πλάτων (817 ε - 820) ὅτι τὰ

πολλά μαθηματικά είναι δια τούς εκλεκτούς και ὄχι δια τούς πολλούς. Εἰς τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸν ἰδεῶδες ἀντικοποτρίζονται τὰ ἀνθρωπιστικὰ γράμματα, εἰς τὰ ὅποια περιλαμβάνονται ἀρρήτως τὰ φυσικὰ καὶ τὰ μαθηματικὰ καὶ ἡ βιολογία, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν χρυσὴν γέφυραν, ἡ ὅποια συνδέει τὰς θετικὰς μετὰ τὰς πνευματικὰς Ἐπιστήμας.

Ἡ καλλιέργεια ὅμως τῶν ἀνθρωπιστικῶν γραμμάτων δὲν σημαίνει παραμέλησιν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ζωῆς. Ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν πρὸς καλυτέραν ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν. Οὐδεμία Παιδεία εἶναι ὠφέλιμος εἰς τὸν λαόν, ἐὰν δὲν συμβαδίζῃ καὶ δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀμέσους ἀνάγκας τῆς ζωῆς. Οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ Λειτουργοὶ δὲν εἶναι ξένοι καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὰς ἀνάγκας αὐτὰς καὶ θεωροῦν ὅτι ἡ ἀντιμετώπισις αὐτῶν ἐμπίπτει εἰς τὸν κύκλον τοῦ εὐγενοῦς λειτουργήματος, εἰς τὸ ὅποιον ἔταξεν αὐτοὺς ἡ Πολιτεία. Τὸ δημογραφικὸν πρόβλημα τῆς χώρας μας καὶ τὸ συναφὲς πρὸς τοῦτο οἰκονομικὸν πρόβλημα εἶναι ἀντικείμενα τῶν σκέψεων των καὶ τῆς σπουδῆς των, εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρμοδιότητός των. Δὲν διαφεύγει τῆς προσοχῆς των ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας αὐξάνει ἐτησίως κατὰ 100 περίπου χιλιάδας ψυχῶν, πρᾶγμα εὐοίωνον διὰ τὴν ὑπόστασιν τῆς φυλῆς μας, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ ἀξία τῶν εἰσαγομένων διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ ἐμπορευμάτων ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 16 δισεκατομμυρίων δραχμῶν, ἐν ᾧ ἡ ἀξία τῶν ἐξαγομένων εἰδῶν μόλις φθάνει τὰ 7 δισεκατομμύρια, κατὰ τὴν ἐπίσημον στατιστικὴν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ. Αἱ ἀνάγκαι τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ἡ αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ ἀνισότης εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς εἶναι τὰ μεγάλα καὶ ἀμείλικτα προβλήματα ὑπάρξεως, τὰ ὅποια ἀντιμετωπίζει ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπὸ τὴν ἄγρυπτον παρακολούθησιν καὶ ἀντίληψιν τῆς Κυβερνήσεώς του. Οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ Λειτουργοὶ αἰσθάνονται ὅτι ὀφείλουν νὰ εἶναι συνεπίκουροι εἰς τὰς προσπάθειάς τῆς Κυβερνήσεως καὶ θεωροῦν καθήκον των νὰ ἐπωμισθοῦν τὴν ἀνάλογον μερίδα ἐργασίας τὴν ἀντιστοιχοῦσαν εἰς τὸν κύκλον τῆς δράσεώς των.

Ὅθεν εἶναι βαθύτατα κατανοητὴ παρ' αὐτῶν ἡ προσπάθεια τῆς Πολιτείας ὅπως ἀναπτύξῃ καὶ ἐνισχύσῃ τὴν τεχνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν. Διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐν συν-

δυσασμῶ πρὸς τὴν προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐνεργειακοῦ προβλήματος τῆς χώρας, τὴν ὁποίαν παραλλήλως ἐπιδιώκει ἡ Κυβέρνησις, ἐλπίζεται ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἔχουν ἐργασίαν, ὅτι οἱ νέοι δὲν θὰ ἐκπατριζῶνται καὶ ὅτι τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ θὰ ἀνέλθῃ σημαντικῶς. Οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ Λειτουργοὶ θεωροῦν ὅτι εἰς τὸ γενικὸν πλαίσιον τῆς ἀνθρωπιστικῆς Παιδείας περιλαμβάνεται καὶ ἡ τεχνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις. Ἡ συναφὴς πρωτοβουλία τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντίνου Καραμανλῆ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Γεωργίου Βογιατζῆ, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσεως εὐρίσκει βαθυτάτην ἀπήχησιν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν. Εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ἀνήκει ἕξ ὀλοκλήρου ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὸ ἔμπρακτον αὐτοῦ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Παιδείας. Μεταξὺ τῶν μεγάλων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴν κυβερνητικὴν αὐτοῦ δραστηριότητα, ἔταξε καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνυψώσεως τῆς Παιδείας μας. Ἡ χορηγηθεῖσα πίστωσις τῶν 1700 ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος ἀνορθώσεως τῆς χώρας μας θὰ παράσχῃ τὰ ἀναγκαῖα οἰκονομικὰ μέσα ἀναπτύξεως καὶ προόδου ὅλων τῶν κλάδων τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος. Διὰ τῶν μέσων αὐτῶν προσδοκᾶται ἰδιαιτέρως ἡ δημιουργία καὶ ἀνάπτυξις τῆς τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσεως, τὸ μὲν πρὸς ἀνάλογον ἀντιμετώπισιν τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος τῆς χώρας, τὸ δὲ πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας κ. Γεωργίου Βογιατζῆ ἀνήκει ἡ δάφνη τῆς πλήρους κατανοήσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προβλήματος τῆς χώρας μας καὶ ἡ κατάστρωσις τοῦ ἐπιτελικοῦ σχεδίου πραγματοποίησεως τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀνορθώσεως. Τὰ παρ' αὐτοῦ εἰσαχθέντα πέρουσι εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ψηφισθέντα παρ' αὐτῆς ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια προοιωνίζονται νέας εὐτυχεῖς ἡμέρας διὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω ἀνέλιξιν τῆς Παιδείας μας. Αἱ τολμηραὶ καὶ δημιουργικαὶ ἐμπνεύσεις του, συνεπικουρούμεναι ἀπὸ βαθεῖαν ἐπιστημονικὴν γνῶσιν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀκαταπόνητον νεανικὴν αὐτοῦ δραστηριότητα, εἰς τὴν ὁποίαν περικλείονται ῥώμη καὶ φρόνησις, κατὰ τὰ νεώτατα πορίσματα τῆς βιολογίας, ἀποτελοῦν ἐγγύησιν ὅτι

καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς Παιδείας ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ εὐτυχήσῃ νὰ ἴδῃ καλύτερας ἡμέρας. Οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχε κατανοηθῆ ἡ σημασία, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ ἡ τεχνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις. Ὅτι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα προέρχεται κυρίως ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τὴν κρατικὴν μέριμναν διὰ τὴν Ἀνωτάτην Τεχνικὴν Ἐκπαίδευσιν. Ὁ Ἐξοχώτατος Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γεώργιος Βογιατζῆς εἶναι ὁ πρῶτος Ὑπουργὸς τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὁ ὁποῖος κατενόησε τὴν σημασίαν τῆς τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀφωσιώθη μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις εἰς τὴν θεμελίωσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆς. Οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ Λειτουργοὶ θὰ εἶναι ἀφωσιωμένοι συμπαραστάται εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν δημιουργικὴν προσπάθειάν του, τὴν ὁποίαν οὗτος κατευθύνει μὲ ἕξοχον ἐπιτελικὸν πνεῦμα.

Ἀπερχόμενοι ἀπὸ τὴν εὐγενῆ καὶ φιλόξενον Ἐθνικὴν Ἔστιαν θὰ ἐνθυμούμεθα εὐγνωμόνως ὅλους ἐκείνους τοὺς ἐκλεκτοὺς τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας μας, οἱ ὁποῖοι μετὰ ζήλου εἰργάσθησαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς συγκεντρώσεώς μας. Διαβεβαιοῦμεν δέ, ὅτι θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐμφυσήσωμεν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλληνοπαίδων τὴν ῥῆσιν τοῦ Ὁμήρου, τοῦ μεγάλου διδασκάλου τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, Αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἕμμεναι ἄλλων.

